

[Bertel Dahlggaard.]

af Finanspolitikens Formaal. Og den Tale, hvormed han forelagde Finanslovsforslaget, viser da ogsaa klart, at saadan er Finansministerens Indstilling; det fik sit Udtryk i følgende Udtalelse, hvormed Finansministeren sluttede sin Tale:

„Den finansielle Politik maa afhænge af den til enhver Tid eksisterende økonomiske Situation i Landet.“

Jeg kan sige, at det glædede mig meget at høre det Hovedsynspunkt for Finansministerens Politik, og jeg kan selvsagt give det min uforbeholdne Tilslutning. Jeg kan saa meget mere gøre det, som den højtærede Minister samtidig fremhævede, at Konsekvensen heraf meget vel kan blive, at der maa ændres Signaler med Hensyn til det Finanslovsforslag, vi her behandler, allerede inden Udgangen af 1947—48, nemlig i Tilfælde af, at der inden dette Tidspunkt indtræder et Omslag i Konjunkturerne. Muligheden heraf skal man jo ikke forsværge, selv om der er nogen, der vil anse det for sandsynligt, at Omslaget først kommer senere. Jeg maa sige, at jeg føler mig ikke overbevist af de Økonomer, der har haft saa travlt med at proklamere, at der fortsat vil være Mangel paa Arbejdskraft i den første halve Snes Aar.

Hvis vi nu sammenligner Statsregnskabet's Resultater for 1945—46 med Finanslovsforslagets Tal for det kommende Finansaar, skal jeg ogsaa erkende, at Udviklingen er Udtryk for, at den højtærede Finansminister paa en nøgtern Maade i sin Politik søger at praktisere sine Teorier. Jeg gør det, idet jeg beklager, at man ikke allerede i 1945—46 i højere Grad handlede derefter. Det syntes jo en Tid, som om Bunden var slaaet ud af Statskassen, og selv om meget af den Fløthed, der udstvistes, kan undskyldes af Overgangstidens ekstraordinære Forhold, kan det jo ikke nægtes, at det faktiske Underskud sidste Aar paa imellem 600 og 700 Mill. Kr. i høj Grad har svækket baade den finansielle og den økonomiske Sanering her i Landet.

Naar jeg nu anerkender den Vending til det bedre, som Finanslovsforslaget er Udtryk for, byder Retfærdigheden dog vist at føje til, at denne Vending til det bedre for den afgørende Dels Vedkommende ikke skyldes den højtærede Finansministers Handlinger, men at den indtraadte Bedring falder som en Appelsin i en heldig Aladdin-Finansministers Turban. Finansministeren nyder godt af, at han har overtaget en Indkomstskattelov, hvis Skattesatser er fastsat under et helt andet Indtægtsniveau, og hvis Progression, nu da Befolkningens Indtægter

nominelt er øget med i hvert Tilfælde 70 pCt., indbringer en umaadelig Masse Penge i Skatter. I 1939—40 indbragte Statsindkomstskatten kun 92 Mill. Kr.; midt under Krigen, i 1942—43, var den naaet op til 380 Mill. Kr., men paa Ministerens Finanslovsforslag er denne Skat nu opført med 685 Mill. Kr.

Paa samme Maade med Hensyn til Tobaksskatten og Spiritusafgifterne, nu da Indførsel og Forbrug atter kan udfolde sig friere end under Krigen. I 1939—40 indbragte disse to Poster ca. 150 Mill. Kr., i 1942—43 ca. 330 Mill. Kr., men paa Finanslovsforslaget anslaaes de til at ville indbringe ca. 600 Mill. Kr.

Jeg tror, man skal udtrykke det saadan, at det er Skatteyderne, der har Æren for, at Finansministeren kan møde med Haabet om Balance til næste Aar, skønt den højtærede Minister her har forelagt en Finanslov med Udgifter paa næsten 1 700 Mill. Kr., medens Udgifterne paa den sidste Finanslov under Ministeriet Stauning før Krigen androg ca. 600 Mill. Kr. Den højtærede Finansminister maa oprigtigt haabe, at Skatteyderne forstaar Nødvendigheden af disse vældige Skatter, men jeg føler mig overbevist om, at Skatteyderne venter i den kommende Tid af Finansministeren, at han vil praktisere en ikke smaalig, men sund Sparsommelighed i Statshusholdningen.

Som det sikkert fremgaar af mine Udtalelser, har jeg megen Tillid til den højtærede Finansministers finansielle og økonomiske Skøn, og jeg ser med Tillid paa hans finanspolitiske Vurderingsevne. Men efter denne Udtalelse kan jeg vist uden at blive misforstaaet tilføje, at jeg knap ser med samme Beundring paa Finansministerens hidtidige Evne til at føre en passende Kontrol med sine Kolleger, Fagministrenes økonomiske Dispositioner. Den tidligere Finansminister, Bramsnæs, indførte jo den værdifulde Praksis i Statsstyrelsen, at ingen Fagminister kan søge Finansudvalget om nogen Bevilling, forinden denne Ansøgning er approberet af Finansministeren. Denne Praksis giver Finansministeren en enestaaende Magt med Hensyn til at sikre en forsvarelig økonomisk Administration. Det er mit Indtryk fra det forløbne Aar, at den nuværende højtærede Finansminister ikke i tilstrækkelig Grad har benyttet sig af denne Magt. Jeg er klar over, at baade Hr. Bramsnæs og det ærede Medlem Hr. V. Buhl som Finansministre med Rette var mere frygtet af deres Ministerkolleger, end den nuværende Finansminister er det af sine. Men jeg bør vist føje til, at med den overordent-